Kapinan raivo

Feral Faun

Kapinan leikkisä väkivalta

”Emme pelkästään puhu väkivallasta; se on elementtimme, jokapäiväinen kohtalomme… olosuhteet joissa meidät pakotetaan elämään…”

-Os Cangacieros

Sosiaalinen kontrolli on mahdotonta ilman väkivaltaa. Yhteiskunta tuottaa rationalisoidun väkivallan järjestelmiä sopeuttaakseen yksilöt yhteiskuntaan – tehdäkseen heistä yhteiskunnalle hyödyllisiä resursseja. Joitain näistä järjestelmistä, kuten armeijaa, poliisia ja rangaistusjärjestelmää voidaan tarkastella erikseen niiden väkivallan silmiinpistävän karkeuden vuoksi. Suurimmaksi osaksi nämä järjestelmät ovat kuitenkin niin vahvasti sidoksissa toisiinsa ja niin kaikenkattavia, että ne toimivat yhtenä totaliteettina – joka on yhteiskunta jossa elämme.

Enimmäkseen tämä järjestelmän väkivalta on taustalla jatkuvasti tuntuvaa uhkaa – hienovaraista, jopa pitkästyttävää arjen terrorismia joka saa pelkäämään rivistä poikkeamista. Meitä rangaistuksella tai köyhyydellä uhkaavien ’esimiesten’ eleet ja käskyt; aseistetut, univormuun puetut roistot jotka ovat meitä ”suojelemassa ja palvelemassa” (häh!?!); sodista, sarjamurhaajista ja katujengeistä kertovien otsikoiden ristituli joka saa meidät pelkäämään ja tukahduttamaan omat väkivaltaiset intohimomme.

Meitä ympäröivän systemaattisen sosiaalisen väkivallan valossa ei ole yllätys että ihmiset erehtyvät pitämään kaikkea väkivaltaa yhtenä, monoliittisenä kokonaisuutena pikemminkin kuin erityisinä tekoina tai suhtautumisen tapoina. Yhteiskunnan tuottamasta väkivallan järjestelmästä tuleekin monoliitti joka toimii säilyttääkseen itsensä.

Reaktiona tähän monoliittiseen väkivallan järjestelmään kehittyy ”pasifismin patologia”. Pasifisti, kykenemättä näkemään muuta kuin sosiaaliset kategoriat, luo virheellisen kahtiajaon. Hän rajaa kysymyksen väkivallasta eettiseen/intellektuaaliseen valintaan, jossa joko hyväksytään väkivalta monoliittisena järjestelmänä tai torjutaan väkivalta kokonaan. Mutta tämä valinta on olemassa vain arvottomien abstraktioiden maailmassa, koska siinä maailmassa jossa todella elämme, ovat pasifismi ja systemaattinen väkivalta toisistaan riippuvaisia. Pasifismi on ideologia joka vaatii lopullisena tavoitteenaan totaalista yhteiskuntarauhaa. Mutta totaalinen yhteiskuntarauha on mahdollista vain käyttämällä jatkuvaa poliisin, vankilan, terapian, sosiaalisen sensuurin, niukkuuden tai sodan uhkaa. Niinpä pasifistinen ihanne edellyttää monoliittista väkivallan järjestelmää ja heijastaa sosiaalista ristiriitaa, joka sisältyy siihen että auktoriteetin täytyy pyrkiä

ylläpitämään rauhaa ylläpitääkseen kitkattomasti toimivaa yhteiskuntajärjestelmää, mutta onnistuu tässä vain ylläpitämällä rationalisoitua väkivallan järjestelmää.

Rationalisoitu väkivallan järjestelmä ei pelkästään ylläpidä itseään, vaan saa aikaan myös reaktioita. Usein nämä ovat raivostuneiden ihmisten sokeita huitaisuja, jotka järjestelmä sitten manipuloi oman olemassaolonsa oikeutukseksi. Toisinaan ne taas näyttäytyvät tietoisen vallankumouksellisen väkivallan muodossa. Tukahdutetut väkivaltaiset tunteet kääntyvät niitä tuntevaa itseään vastaan, ja niistä tulee stressin ja ahdistuksen hitaasti tappava, taustalla oleva väkivalta. Sen voi nähdä niissä miljoonissa nöyryytyksen neulanpistoissa joita ihmiset vaihtavat jokaisen kaupungin kaduilla ja julkisilla paikoilla – tuntemattomien välisissä inhon ja vihamielisyyden katseissa sekä moitteita ja syyllisyyttä kylvävässä sukkelassa sanailussa oletettujen ystävien välillä. Tämä on rationalisoidun väkivallan salakavalin ja totaalisin muoto; jokainen mukautuu pelätessään toinen toistensa inhoa. Tämä on se salakavala väkivallan muoto jota pasifistit harjoittavat.

”En unelmoi lempeästä vallankumouksesta. Intohimoni suuntautuu syrjäyttävään väkivaltaan, mistään tinkimättömän elämän raivokkuuteen”.

-Raoul Vaneigem

Niiden meistä, jotka taistelevat vapaudesta luoda omat elämät itsellemme, on torjuttava molemmat yhteiskunnan tarjoamat vaihtoehdot, pasifismi ja systemaattinen väkivalta, koska tämä valinta on yritys sovittaa kapinamme yhteiskuntaan. Sen sijaan voimme luoda omat vaihtoehtomme, kehittää leikkisää ja intohimoista toiminnan ja suhteiden luomisen kaaosta joka ilmaisee itseään joskus kiihkeällä ja raivoisalla väkivallalla, joskus taas mitä hellävaraisimmalla lempeydellä, tai mihin suuntaan ikinä syvimmät tunteemme ja päähänpistomme meitä liikuttavatkaan tietyllä hetkellä. Sekä väkivallan torjuminen että sen systematisointi ovat hyökkäys intohimojamme ja ainutlaatuisuuttamme kohtaan.

Väkivalta on yksi eläinten vuorovaikutuksen puoli, ja eläinten välisen väkivallan tarkkailu vie pohjan useilta yleistyksiltä. Väkivalta eläinten keskuudessa ei sovi sosiaalidarwinismin kaavaan; ei ole mitään jatkuvaa kaikkien sotaa kaikkia vastaan. Pikemminkin tiettyinä hetkinä tietyissä olosuhteissa leimahtaa yksittäisiä väkivaltaisuuksia, jotka sitten hiipuvat kun hetki on ohi. Luonnontilassa ei ole systemaattista väkivaltaa, vaan sen sijaan hetkellisiä tiettyjen halujen ja tunteiden ilmauksia. Tämä paljastaa yhden pasifistisen ideologian suurimmista virhepäätelmistä. Väkivalta itsessään ei ylläpidä väkivaltaa. Rationalisoidun väkivallan yhteiskunnallinen järjestelmä, jonka olennainen osa pasifismi on, ylläpitää itseään järjestelmänä.

Ei-systematisoitu, intohimoinen, leikkisä väkivalta on sopiva vastaus väkivallan järjestelmää vastaan. Väkivaltainen leikki on hyvin yleistä eläinten ja lasten keskuudessa. Takaa-ajo, paini ja leikkikaverin päälle syöksyminen, asioiden rikkominen, paiskominen ja repiminen ovat kaikki säännöistä vapaan leikin piirteitä. Myös tietoinen kapinallinen leikkii tällä tavoin, mutta todellisten kohteiden kanssa, ja aikeenaan aiheuttaa todellista vahinkoa. Tämän raivoisan leikin kohteet nyky-yhteiskunnassa ovat lähinnä laitoksia, instituutioita, tavaroita, sosiaalisia rooleja ja kulttuuri-ikoneja. Kuitenkin myös näitä instituutiota edustavat ihmiset voivat olla kohteita – etenkin silloin kun he ovat välitön uhka kenen tahansa vapaudelle luoda oma elämänsä haluamallaan tavalla.

Kapinallisuudessa ei ole koskaan ollut kyse pelkästä itsepuolustuksesta. Itsepuolustukseen sinänsä päästään luultavasti parhaiten hyväksymällä status quo tai sen reformi. Kapina on vapaahenkisten ihmisten aggressiivinen, vaarallinen, leikkisä hyökkäys yhteiskuntaa vastaan. Väkivallan järjestelmän torjuminen, organisoidun ja militarisoidun aseellisen taistelun torjuminen antaa

kapinallisten väkivallalle mahdollisuuden pysyä hyvin näkymättömällä tasolla. Esivalta ei voi sitä helposti ymmärtää ja saada hallintaansa. Sen kapinallinen luonne saattaa jopa jäädä esivallalta huomaamatta, kun se nakertaa tietään kohti sosiaalisen kontrollin perustaa. Vallan rationalisoidusta näkökulmasta tämä leikkisä väkivalta näyttää usein täysin sattumanvaraiselta, mutta se on itseasiassa sopusoinnussa kapinallisen halujen kanssa. Tämä kapinan leikkisä väkivalta tappaa ”kuin ohimennen, kun talsitaan iloisena eteenpäin taakse katsomatta.”

Kapinan leikkisä väkivalta ei jätä tilaa katumukselle. Katumus heikentää iskujen voimaa, se tekee meistä varovaisia ja arastelevia. Katumus tulee kuvaan kuitenkin vasta kun väkivaltaa käsitellään moraalisena kysymyksenä, ja kapinallisille jotka taistelevat vapaudesta elää halujensa mukaan on moraali vain yksi sosiaalisen kontrollin muoto muiden joukossa. Siellä missä kapinallinen väkivalta on ilmennyt leikkisästi, näyttää katumus naurettavalta. Mellakoissa (muissa kuin poliisimellakoissa) ja spontaaneissa kansannousuissa – samoin kuin pienimuotoisessa vandalismissa – on silminnähden iloitteleva asenne. Kauan padottujen väkivaltaisten tunteiden vapauttamisessa on valtavaa riemua, jopa euforiaa. Tuottaa suurta mielihyvää vetää kunnolla turpaan yhteiskuntaa sellaisena kuin sen päivittäin koemme. Tästä mielihyvästä on syytä nautiskella, eikä torjua sitä häpeällä, syyllisyydellä tai katumuksella. Jotkut saattavat väittää vastaan että sellainen asenne voi johtaa väkivallan karkaamiseen käsistä, mutta ei meidän tarvitse pelätä kapinallisen väkivallan kohtuuttomuutta. Kun murramme tukahduttamisemme ja alamme vapauttaa intohimojamme, syviä tunteitamme, niin tietenkin eleistämme, toimistamme ja koko olemisen tavastamme tulee väistämättä yhä avoimempia, ja kaiken mitä teemme näytämme tekevän kohtuuttomasti. Anteliaisuutemme näyttää kohtuuttomalta ja väkivaltamme näyttää kohtuuttomalta. Tukahduttamattomat, avosydämiset yksilöt ovat tuhlaavaisia kaikissa asioissa. Se että mellakat ja kapinat eivät ole onnistuneet pääsemään hetkellistä vapautumista pidemmälle, ei ole johtunut kohtuuttomuudesta vaan siitä että ihmiset pidättelevät itseään. Ihmiset eivät ole luottaneet intohimoihinsa. He ovat pelänneet omien unelmiensa ja halujensa tuhlailevaa kohtuuttomuutta. Niinpä he ovat antaneet periksi tai luovuttaneet kamppailunsa uuden esivallan edustajille, uusille väkivallan systematisoijille. Mutta miten kapinallinen väkivalta voisi koskaan todelle olla kohtuutonta, kun ei ole ainuttakaan sosiaalisen kontrollin instituutiota, ei ainuttakaan vallan puolta, ei ainuttakaan kulttuuri-ikonia jota ei pitäisi lyödä murskaksi – ja ilomielin?

Jos haluamme maailman jossa voimme kaikki luoda oman elämämme vailla mitään rajoituksia, luoda suhteita toisiimme kuten haluamme pikemminkin kuin sosiaalisesti määrättyjen roolien mukaisesti, on meidän tunnustettava että toisinaan väkivalta leimahtaa ja että siinä ei ole mitään väärää. Syvien tunteiden runsauteen kuuluvat myös voimakkaat ja avoimet vihan ja raivon ilmaisut – ja nämä ovat väkivaltaisia tunteita. Vaikka tätä väkivaltaa voidaan käyttää taktisesti, se ei ole systemaattista. Vaikka se voi olla älykästä, sitä ei rationalisoida. Eikä se missään olosuhteissa ole itseään ylläpitävää, sillä se on yksilöllistä ja hetkellistä, se kuluttaa itsensä loppuun vapaassa, intohimoisessa ilmaisussaan. Sen paremmin moralistinen väkivallattomuus kuin sotilaallisen taistelun systemaattinen väkivaltakaan eivät voi murtaa auktoriteettia, koska molemmat edellyttävät jonkinlaista auktoriteettia. Vain kapinallisten yksilöiden avoimella ja intohimoisella väkivallalla, yksin tai yhdessä toisten kanssa leikkien, on mitään mahdollisuuksia tuhota tämä yhteiskunta…

”Eteenpäin kaikki!
Ja asein, ja sydämin,
puhein ja kynin, veitsin ja kiväärein,
ironialla ja pyhäinhäväistyksellä,

varkauden, myrkyn ja tulen voimalla,
käydään… sotaan yhteiskuntaa vastaan.”
-Dejaque

Anarkistinen kirjasto
Anti-Copyright

Feral Faun
Kapinan raivo

Haettu 16.8.2012 osoitteesta: http://takku.net/article.php/20080122170110699
Julkaistu alunperin lehdessä ”Anarchy: A Journal Of Desire Armed” #33 Summer 1992 Julkaistu uudelleen mm. kokoelmassa ”Feral Revolution” (Elephant Editions, London 2000/2001). Teksti netissä: anti-politics.net

fi.theanarchistlibrary.org